

**MANUAL PER A L'APLICACIÓ DELS DESIGNADORS DE RELACIÓ EN ELS
REGISTRES BIBLIOGRÀFICS**

**Redactat per la Subcomissió Tècnica d'RDA
de la Comissió Assessora de Catalogació de la Biblioteca de Catalunya**

(Abril 2017)

Barcelona 2017

SUMARI

INTRODUCCIÓ	3
POLÍTICA PER A L'ADDICIÓ DE DESIGNADORS DE RELACIÓ.....	4
DIRECTRIUS GENERALS.....	5
DIRECTRIUS PER ALS DESIGNADORS DE RELACIÓ DE L'APÈNDIX I.....	6
DIRECTRIUS PER ALS DESIGNADORS DE RELACIÓ DE L'APÈNDIX J.....	7

INTRODUCCIÓ

Aquest document pretén proporcionar una orientació general als catalogadors que comencen a aplicar els designadors de relació dels apèndixs I i J d'RDA en la catalogació. Està pensat per a la seva utilització com a recurs informatiu en l'aplicació dels designadors de relació en els registres bibliogràfics que segueixen RDA. No està pensat per als registres d'autoritat.

El manual recull la pràctica establerta pel Program for Cooperative Cataloging (PCC) per a les biblioteques nord-americanes disponible a:

- PCC Standing Committee on Training. *Training manual for applying relationship designators in bibliographic records*. January 22, 2015.
<<http://www.loc.gov/aba/pcc/sct/documents/reldesig-guide-bib.pdf>>

Els exemples d'aquest document són il·lustratius, mostren només els camps rellevants i els designadors de relació s'han destacat en negreta per a la seva identificació, no es mostren els registres bibliogràfics complets.

Subcomissió Tècnica d'RDA
Abril 2017

POLÍTICA PER A L'ADDICIÓ DE DESIGNADORS DE RELACIÓ

- S'han d'utilitzar els designadors de relació dels apèndixs d'RDA. Tanmateix quan en els apèndixs no figura cap designador apropiat es pot utilitzar el nom d'un element d'RDA com a designador de relació. En cas de dubte es recomana no utilitzar cap designador de relació.
- S'ha d'incloure un designador de relació a tots els **creadors**, tant si estan codificats en un camp MARC 1XX o 7XX. S'ha de consultar l'apèndix I.2.1 d'RDA sobre designadors de relació per a creadors.
- Es recomana la utilització de designadors per a altres tipus de relació (per exemple: relacions de contribució).

EXEMPLES:

Un creador:

100 1# \$aCoote, H.\$c(Compositor),**\$ecompositor**
245 10 \$aSerenata vals :\$bpara piano /\$cpor H. Coote

NOTA: S'inclou un designador de relació, encara que aquest repeteixi un terme utilitzat com a qualificador en un nom.

Tres creadors:

100 1# \$aAvià, Salvador,\$d1962-**\$eautor**
245 10 \$aPerles catalanes /\$cSalvador Avià, Jordi Avià, Joan-Marc Passada
700 1# \$aAvià, Jordi,\$d1964-**\$eautor**
700 1# \$aPassada, Joan-Marc,\$d1968-**\$eautor**

- Si el camp MARC 1XX no correspon a un creador, l'addició dels designadors de relació és opcional però recomanable.
- Si no és un creador però sí una "altra" entitat associada a una obra, el terme s'obté de l'apèndix I.2.2 d'RDA:

EXEMPLES:

245 00 \$aCercles :\$brevista d'història cultural
264 #1 \$aBarcelona :\$bPublicacions de la Universitat de Barcelona,\$c1998-
710 2# \$aUniversitat de Barcelona.\$bDepartament d'Història
Contemporània,**\$eentitat editora**

100 1# \$aAleixandre, Vicente,\$d1898-1984,\$eautor
245 10 \$aDe Nobel a novel : \$bepistolario inédito de Vicente Aleixandre a Miguel Hernández y Josefina Manresa : cartas que son visitas /\$ctranscripción, edición, notas y preliminar de Jesucristo Riquelme
700 1# \$aRiquelme, Jesucristo,\$eeditor literari
700 1# \$aHernández, Miguel,\$d1910-1942,**\$edestinatri**
700 1# \$aManresa, Josefina,\$d1916-**\$edestinatri**

- **Els designadors que segueixen punts d'accés autoritzats** s'escriuen sempre en minúscula i van precedits d'una coma, exceptuant el cas en què el punt d'accés acabi en una data oberta.
- **Els designadors que precedeixen punts d'accés autoritzats o apareixen al principi d'un camp MARC** comencen amb una majúscula i van seguits de dos punts.

EXEMPLE:

100 1# \$aRosich, Marc,**\$eautor**
245 10 \$aPedra de tartera /\$cMaria Barbal ; adaptació teatral de Marc Rosich
700 1# **\$iDramatització de (obra):**\$aBarbal, Maria,\$d1949-**\$tPedra de tartera**

DIRECTRIUS GENERALS

<p>Especificitat Dins de la jerarquia dels designadors de relació, es tria un terme específic abans que un de general quan es pugui aplicar i comprovar fàcilment. Per exemple, es prefereix llibretista abans que autor per al creador del llibret, o lletrista abans que autor per al creador de les lletres d'un musical.</p>	<p><i>EXEMPLE:</i> 100 1# \$aCammarano, Salvatore,\$d1801-1852,\$llibretista 245 10 \$aLuisa Miller :\$bmelodramma tragico in tre atti /\$cmúsica del maestro Verdi ; poesia del Sr. Cammarano</p>
<p>Nom d'un element RDA com a designador de relació Si en els apèndixs no figura cap designador de relació apropiat es pot assignar el nom d'un element RDA com a designador de relació, per exemple: "creador" (19.2) o "editor" (21.3), si és el terme més aproximat per expressar la relació.</p>	<p><i>EXEMPLE: Nom personal com a creador</i> 100 1# \$aTorra Garrido, Maria Antònia,\$creador 245 13 \$aLa Bruixeta i el druida /\$ccreadora: Maria Antònia Torra Garrido ; il·lustrador: Josep Soriano</p> <p><i>EXEMPLE: Entitat corporativa com a editor:</i> 100 1# \$aBonet, Paula,\$d1980-\$autor 245 10 \$aQué hacer cuando en la pantalla aparece the end /\$cPaula Bonet 264 #1 \$aBarcelona :\$bLunweg,\$c2014 710 2# \$aLunweg Editores,\$editor</p> <p><i>NOTA: El designador "entitat editora" de l'apèndix I.2.2 només es pot utilitzar quan l'entitat corporativa té una responsabilitat que va més enllà del fet de publicar.</i></p>
<p>Relació poc clara Si la naturalesa de la relació no es pot determinar a nivell general, no s'assigna un designador de relació.</p>	<p><i>EXEMPLE:</i> 245 00 \$aDiccionari de neologismes /\$cedició a cura d'Ester Franquesa, Maria Navas i Roser Castells ; amb la col·laboració de Jordi Bover i Pilar Hernández ; presentació d'Isidor Marí i Josep Moran 264 #1 \$aBarcelona :\$bEdicions 62,\$c1997 500 ## \$aAl capdavant del títol: Termcat, Centre de Terminologia 710 2# \$aTERMCAT, Centre de Terminologia</p>
<p>Aplicació dels designadors de relació d'acord amb la seva definició S'ha de tenir cura a l'hora d'aplicar els designadors de relació d'acord amb les seves definicions. Per exemple, s'ha de tenir en compte la diferència entre artista i il·lustrador.</p>	<p><i>EXEMPLE: fotògraf com a creador</i> 100 0# \$aColita,\$d1940-\$fotògraf 245 10 \$aBarcelona :\$bdona d'aigua /\$cfotografies: Colita</p> <p><i>EXEMPLE: fotògraf com a contribuïdor</i> 100 1# \$aHernández i Cardona, Àngel M.\$q(Àngel Manuel),\$d1948-\$autor 245 10 \$aFlors dels Pirineus /\$cÀngel Manuel Hernández Cardona, text ; Joan Altimira i Noguero, fotografies 700 1# \$aAltimira i Noguero, Joan,\$d1957-\$il·lustrador</p>
<p>Punt d'accés i designador de relació per a una entitat no mencionada en un recurs En general, no és necessari proporcionar un punt d'accés per a entitats relacionades no mencionades en un recurs. De totes maneres, es poden consultar altres fonts</p>	<p><i>EXEMPLE: La relació no es menciona específicament en el recurs descrit però es coneix a partir d'una altra font d'informació</i> 130 0# \$aSolitud (Pel·lícula cinematogràfica) 245 10 \$aSolitud /\$cQuasar presenta ; guió i direcció, Romà Guardiet 700 1# \$iAdaptació cinematogràfica de (obra): \$aCatalà, Víctor,\$d1869-1966.\$tSolitud</p>

d'informació per identificar entitats relacionades i determinar la naturalesa de la seva relació amb el recurs.	
---	--

DIRECTRIUS PER ALS DESIGNADORS DE RELACIÓ DE L'APÈNDIX I

<p>Designadors de relació per a tots els punts d'accés</p> <p>Es recomana proporcionar els designadors de relació a tots els punts d'accés quan sigui clar de quin tipus de relació es tracta.</p>	<p><i>EXEMPLE: Persona com a director de la pel·lícula, persona com a guionista</i></p> <p>130 0# \$aElegy (Pel·lícula cinematogràfica)</p> <p>245 10 \$aElegy /\$cdirected by Isabel Coixet ; written by Nicholas Meyer</p> <p>700 1# \$aCoixet, Isabel,\$d1960-\$edirector cinematogràfic</p> <p>700 1# \$aMeyer, Nicholas,\$d1945-\$eguionista</p>
<p>Més d'un designador de relació és apropiat</p> <p>Si més d'un designador de relació és apropiat perquè una mateixa entitat té múltiples rols, és preferible la utilització d'un \$e repetit (o \$j per als camps MARC X11). Si fos necessari, es podrien utilitzar encapçalaments repetits. Afegiu els designadors de relació en l'ordre OEMI (obra, expressió, manifestació i ítem).</p>	<p><i>EXEMPLE: Persona com a editora i traductora</i></p> <p>100 1# \$aPoe, Edgar Allan,\$d1809-1849,\$eautor</p> <p>240 1# \$aNarracions curtes.\$kSeleccions.\$iCatalà</p> <p>245 10 \$aContes de por i de misteri /\$cEdgar Allan Poe ; selecció, traducció i notes de Joan Solé</p> <p>700 1# \$aSolé, Joan,\$d1970-\$eeditor literari,\$etractor</p> <p><i>EXEMPLE: Entitat corporativa com a autor i entitat editora</i></p> <p>110 2# \$aMuseu Comarcal de l'Urgell,\$eautor,\$eentitat editora i no</p> <p>110 2# \$aMuseu Comarcal de l'Urgell,\$eautor i entitat editora</p>
<p>Designadors de relació per a famílies i entitats corporatives</p> <p>Tingueu en compte que els designadors de relació de l'apèndix I d'RDA es poden aplicar a famílies i entitats corporatives a més a més de les persones.</p>	<p><i>EXEMPLE: Congrés com a autor</i></p> <p>111 2# \$aCongrés d'Espiritualitat\$(5è :\$d2015 :\$cLleida, Catalunya),\$jautor</p> <p>245 13 \$aLa Interioritat habitada :\$bel testimoni de Teresa de Jesús : actes del V Congrés d'Espiritualitat /\$cedició preparada per Agustí Borrell</p> <p><i>NOTA: el \$j és utilitzat per al designador de relació al camp 111, en comptes del \$e.</i></p>
<p>Designadors de relació i els punts d'accés nom-títol als camps 7XX</p> <p>Els designadors de relació de l'apèndix I d'RDA no s'han d'utilitzar en els punts d'accés de nom-títol dels camps MARC 700-711, 800-811, ni tampoc en els camps d'enllaç de nom-títol 76X-78X.</p>	<p><i>EXEMPLE: Punt d'accés analític de nom-títol</i></p> <p>100 1# \$aGuimerà, Àngel,\$d1845-1924,\$eautor</p> <p>240 1# \$aTeatre.\$kSeleccions</p> <p>245 10 \$aTeatre /\$cÀngel Guimerà</p> <p>700 12 \$iContenedor de (obra):\$aGuimerà, Àngel,\$d1845-1924.\$tMar i cel</p> <p>700 12 \$iContenedor de (obra):\$aGuimerà, Àngel,\$d1845-1924.\$tTerra baixa</p> <p><i>i no</i></p> <p>700 12 \$iContenedor de (obra):\$aGuimerà, Àngel,\$d1845-1924,\$eautor.\$tMar i cel</p> <p>700 12 \$iContenedor de (obra):\$aGuimerà, Àngel,\$d1845-1924,\$eautor.\$tTerra baixa</p>

DIRECTRIUS PER ALS DESIGNADORS DE RELACIÓ DE L'APÈNDIX J

<p>Designadors de relació per a relacions de recurs a recurs Es recomana la utilització de designadors de relació per a les relacions de recurs a recurs.</p>	<p><i>EXEMPLE:</i> 100 1# \$aGisbert, Francesc,\$d1976-\$eautor 245 14 \$aUna Història de la literatura infantil i juvenil valenciana /\$cFrancescGisbert 700 1# \$iResum de (obra):\$aGisbert, Francesc,\$d1976-\$tAutors i tendències de la literatura infantil i juvenil valenciana</p> <p>100 1# \$aGisbert, Francesc,\$d1976-\$eautor 245 10 \$aAutors i tendències de la literatura infantil i juvenil valenciana 700 1# \$iResumit com (obra):\$aGisbert, Francesc,\$d1976-\$tHistòria de la literatura infantil i juvenil valenciana</p>
<p>Designador de relació implícit per l'indicador dels camps MARC 7XX Es pot fer servir un designador de relació encara que la codificació del camp expressi una relació.</p>	<p><i>EXEMPLE:</i> Quan es dona un punt d'accés analític autoritzat per a l'obra predominant o la primera obra d'una compilació que representa una part substancial del recurs (<i>Concreció a RDA 25.1</i>), es dona el designador de relació "Contenedor de (obra)" de l'apèndix J.2.4 encara que el camp MARC 700, amb el segon indicador 2, i l'etiqueta de contingut 505 indiquen que l'obra forma part de la compilació:</p> <p>245 00 \$a800 anys després de Muret :\$bels trobadors i les relacions catalonooccitanes /\$cVicenç Beltrán, Tomàs Martínez, Irene Capdevila (eds.) 505 0# \$aL'art de (no) narrar una desfeta / Josep Antoni Aguilar -- Guilhem de Montanhagol, faidit? / Vicenç Beltrán -- Conseil / Valeria Bertolucci Pizzorusso -- "Que-l rey franses nos ha dezeretatz..." / Miriam Cabré i Marian Navàs -- Unitat lingüística catalanooccitana? / Germà Colón Domènech -- L"Anonyme frappe "ses" trois coups / Gérard Gouiran -- Il signore rossiglionese Pons de Vernet fra trovatori e catari / Saverio Guida -- Catalunya i Occitània a la Renaixença / Joan Mahiques Climent -- La "novella" del re Pietro d'Aragona (a proposito della razo di 406,8) / Maria Luisa Meneghetti -- Mortz [fo] lo reis Peire d'Arago ab mil cavaliers davan Murel / Anna M. Mussons Freixas -- La Catalogne et les Catalans vus de la Chanson de la croisade albigeoise / Marjolaine Raguin -- Il Palaytz de Savieza / Simone Ventura 700 12 \$iContenedor de (obra):\$aAguilar Àvila, Josep Antoni,\$d1979-\$tArt de (no) narrar una desfeta</p>
<p>Relacions múltiples Quan existeixen relacions múltiples, per exemple una traducció abreujada, proporcioneu punts d'accés separats, cadascun amb un únic designador de relació en un únic subcamp \$i. Alternativament, identifiqueu una relació com a principal i enregistreu només aquesta.</p>	<p><i>EXEMPLE:</i> 100 1# \$aHume, David,\$d1711-1776,\$eautor 240 10 \$aTreatise of human nature.\$iCastellà 245 10 \$aResumen del Tratado de la naturaleza humana /\$cHume ; traducción del inglés e introducción de Carlos Mellizo 700 1# \$iAbreujament de (obra): \$aHume, David,\$d1711-1776.\$tTreatise of human nature 700 1# \$iTraducció de:\$aHume, David,\$d1711-1776.\$tTreatise of human nature</p>

<p>Relacions recíproques per a obres seqüencials i/o expressions Exceptuant el cas de publicacions en sèrie, no és necessari donar camps de relació recíproca.</p>	<p><i>EXEMPLE:</i> 100 1# \$aPuig Salellas, Josep M.\$q(Josep Maria),\$d1924-2007,\$eautor 245 10 \$aHistòria difícil de quatre dones /\$cJosep M. Puig Salellas 700 1# \$iSeqüela de (obra):\$aPuig Salellas, Josep M.\$q(Josep Maria),\$d1924-2007.\$tDe remences a rendistes NOTA: No és obligatori afegir el camp de relació recíproca al registre “De remences a rendistes”, però es pot fer opcionalment.</p>
<p>Designador de relació per a recursos relacionats quan està present un camp MARC 130 o 240 Els catalogadors poden afegir un camp MARC 7XX amb un designador de relació que es refereixi a un recurs relacionat específic, encara que el registre tingui un camp 130 o 240 que suposi que són versions de la mateixa obra.</p>	<p><i>EXEMPLE: Edició revisada amb un títol propi diferent</i> 100 1# \$aPérez Martín, Antonio Javier,\$eautor 240 10 \$aModificación de las medidas 245 13 \$aLa Modificación y extinción de las medidas :\$baspectos sustantivos y procesales /\$cAntonio Javier Pérez Martín 775 08 \$iRevisió de:\$aPérez Martín, Antonio Javier.\$tModificación de las medidas\$b1a ed.\$d[Valladolid] : Editorial Lex Nova, 2007</p>
<p>Recurs relacionat amb el mateix creador com a responsable principal Quan s'estableix una relació entre recursos que comparteixen el mateix creador es crea un punt d'accés autoritzat nom-títol 700/710/711 en comptes de fer una entrada de títol en un camp 740.</p>	<p><i>EXEMPLE:</i> 100 1# \$aVallbona, Rafael,\$d1960-\$eautor 245 10 \$aDits enganxosos /\$cRafael Vallbona 700 1# \$iPreqüela:\$aVallbona, Rafael,\$d1960-\$tTant per cent</p>
<p>Relació desconeguda o incerta en un recurs Si existeix un motiu per creure que el recurs que s'està catalogant està relacionat amb un altre recurs, però el recurs en qüestió no es pot identificar (per exemple, en el cas d'una expressió que es creu que és una traducció però es desconeix l'original), doneu la informació en una nota. En les notes o descripcions sense estructura, no és necessari indicar a quin nivell OEMI es troba la relació que es vol descriure.</p>	<p><i>EXEMPLE:</i> 500 ## \$a“Originalment escrit en anglès”—pàgina 4</p>